

סוטה מד-ב

עניין: מתיירא מעבירות שבידו

בן יהוידע

שם. המתיירא מעבירות שבידו. י"ל אומרו שבידו לטון יתר. וג"ל כס"ד ע"פ הירוע שהחוטא נרשמים עבירותיו כשרטוטין שבידו ומלחו, וציוס שהוא ממס לא יהיה הרוסס ניכר בידו ומלחו, ע"ד שאמרו סירכא צת יומא אינה סירכה, ואס לא עשה תשובה ציוס שהוא ממס, או יהיה ניכר רוסס העבירות בידו ומלחו עד שייעשה תשובה ולז"א המתיירא מעבירות שבידו, ר"ל שעדיין רוסס שלהס ניכר בידו, אי נמי אומרו שבידו ר"ל עבירות של מעשה, כי כל מעשה תמיחם לידס, לאפוקי עבירות של הרהור, דאינו חוזר מעורכי המלחמה בשבילם :

ביאור הגר"א משלי פ"י

(כד) מגורת רשע היא תבואנו. כי הרשע מתיירא מן העבירות שבידו כמ"ש⁸³ הירא מעבירות שבידו, והעבירה עצמה משלמת לו. ותאות צדיקים יתן. הקב"ה. כלומר, שאם היתה המצוה משלמת לו השכר, היה השכר בתכלית וגבול כמו המצוה, אבל הקב"ה בעצמו יתן לו השכר⁸⁴, וכמו שהוא בלי תכלית, כן השכר יהיה בלי תכלית, והעבירות הוא בתכלית וגבול, כי העבירה עצמה משלמת לו הגמול⁸⁵, והעבירה היא בתכלית. ואמר אצל העבירות תבואנו ואצל המצוות יתן, כי שכר המצוות הוא לאחר

שפת אמת שופטים תרל"א

א"א"ן מו"ר ז"ל דקדק על מה שאמרו⁷ הירא (דברים כ, ח) מעבירות שבידו. כי הסימן שנמחל לו בשאינו ירא ובטוח לבו בה'. כי כפי הסתלקות החטא מתקרב לה' יתברך ע"כ. ולכאורה הוא מדה טובה להיות ירא מהחטא. אך מי שיש בו יראה בראוי אינו יכול לצייר בלבו החטא כלל. אף שכבר חטא. וכן כתיב בשרה (בראשית יח, טו) ותבחש כו' כי יראה. והלא ידעה כי בפני ה' מדברת רק כנ"ל. וזה תשובה שלימה שאינו משיג החטא שנעשה איש אחר כנ"ל. והסח בין תפלה כו' חוזר מעורכי מלחמה⁸ ופירוש רק היסח הדעת. ומכל מקום אם ירא מזה לא היה נכנס למלחמה כנ"ל:

אמת ואמונה קוצק

תקן. בפ' שופטים (דברים כ' ח') מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו, ופירש"י הירא מעבירות שבידו. וקשה א"כ מי ילך למלחמה, הרי אפילו סח בין ישתבח ליוצר אור חוזר (הגהות מימוניות תפילה פ"ז אות ע'), גם הא כתיב (דברים כ' ג') שמע ישראל ופירש"י אפילו אין לכם זכות אלא שמע ישראל, אך הפירוש הירא מעבירות היינו כעת הוא ירא ה' ואינו עובר ח"ו רק נעצב על העבירות שבידו מכבר, חושב תמיד בזה עד שנעשה עצבה ומרה שחורה שע"ז אינו עושה טוב להבא, אדם כזה אינו רשאי לילך למלחמה כיון שאין לו חזק לחזק עצמו בדרך הש"ת.

